

De natuur als adres

De straat als ecologische vrijplaats - Rémon Mulder

Natuur in de stad - de rijke traditie van Rotterdam

Uitbreidingsplan Dijkzigt - W.G. Witteveen 1930-1940

Natuur in de stad - dieren, planten en mensen wonen samen

Natuur in de Ruimtelijke Structuurvisie M4H (DELVA)

Ecosysteem van een getijdenpark

Verbeelding van soorten dieren en planten in een getijdenpark

Schaalstudie

Plangebied

Schaalstudie

Eiland van Brienoord

Schaalstudie

Kreken bij Grevelingen

Schaalstudie

Het gustoterrein als getijdenpark met krekens, oeverbos en duintoppen

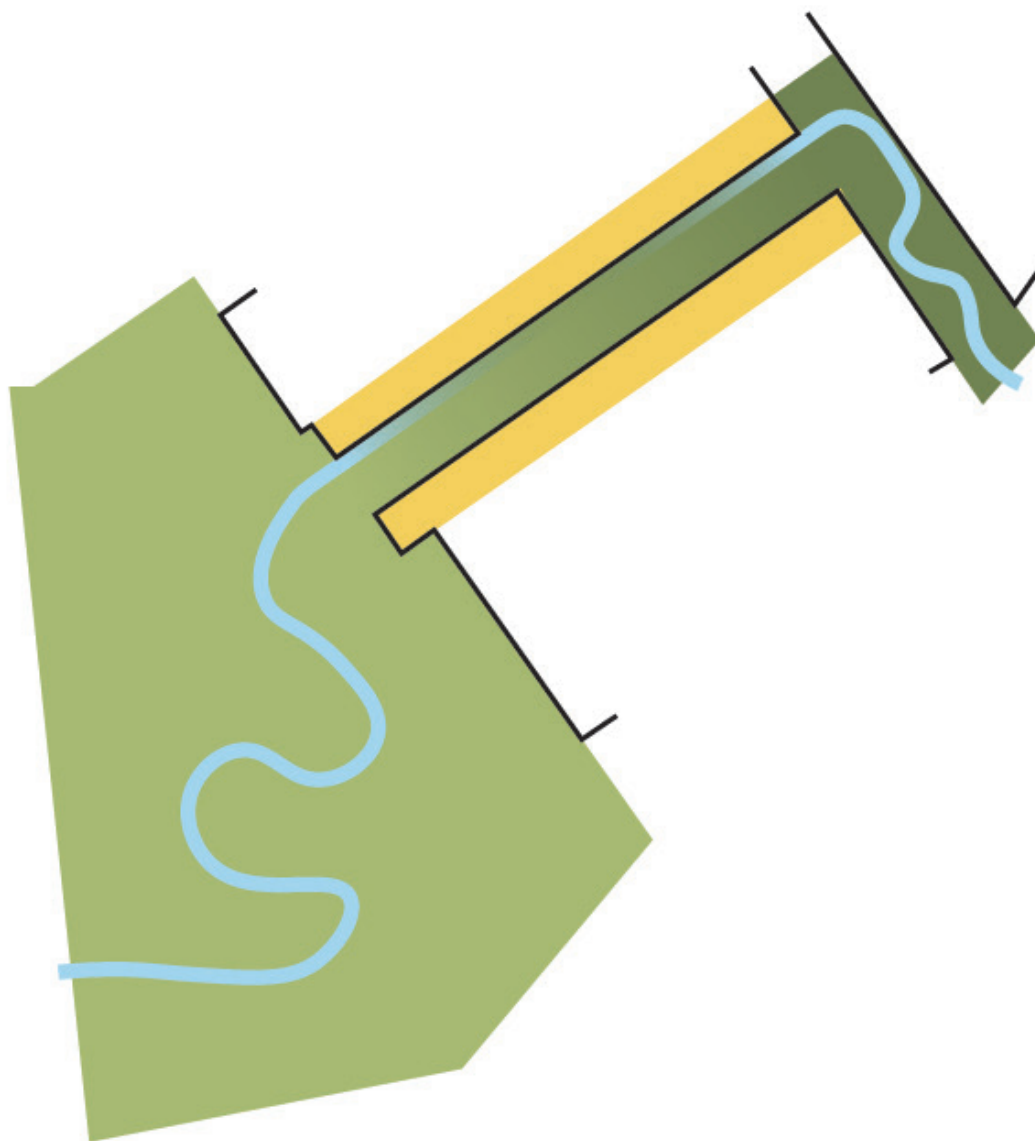

Plankaart

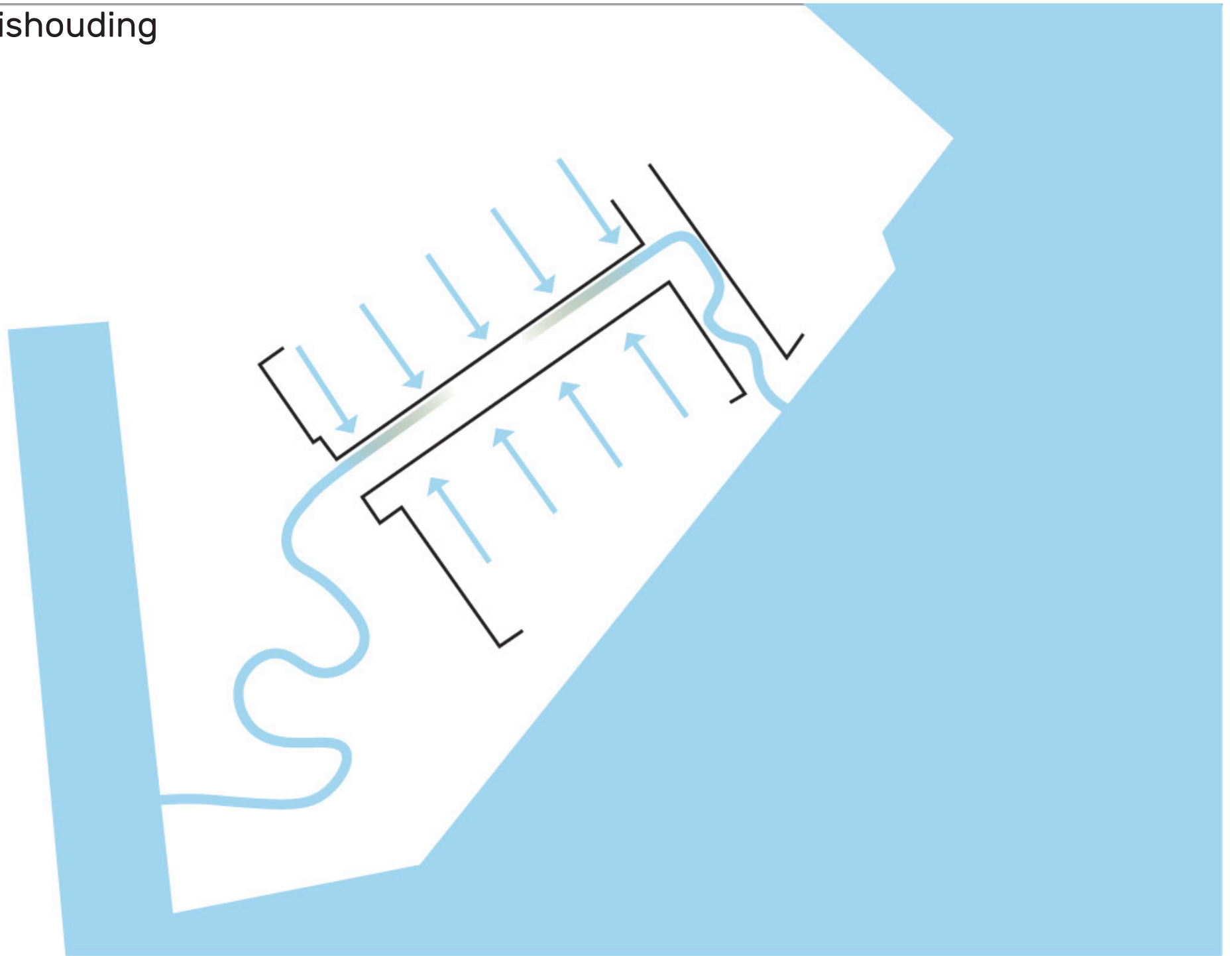
Ecosystemen - deelgebieden

- krekenlandschap
- oeverbos
- duintop / grindstrand

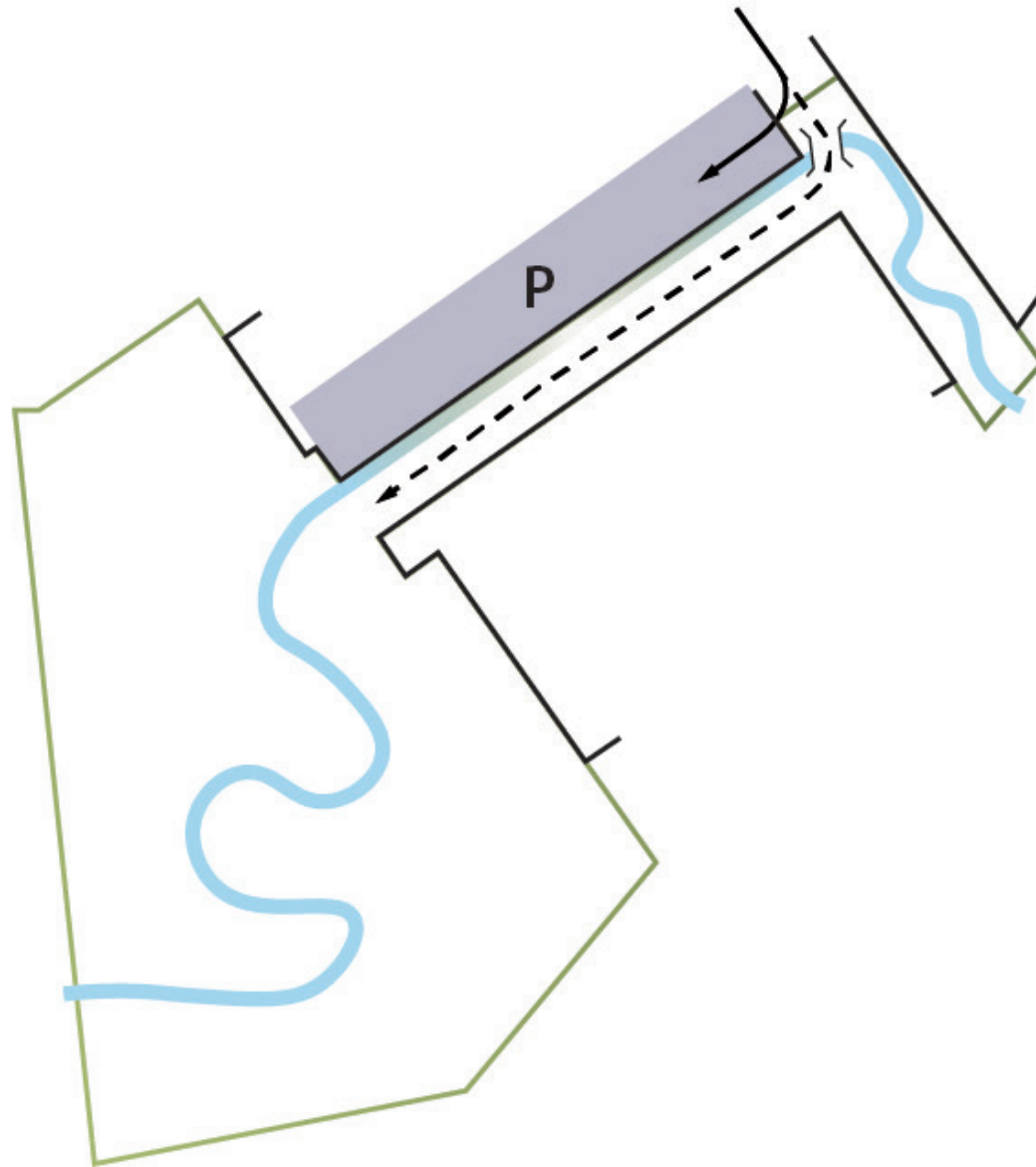

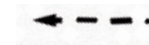
Waterhuishouding

Ontsluiting

- Parkeerbak
- normaal verkeer
- hulpdiensten / verhuizen

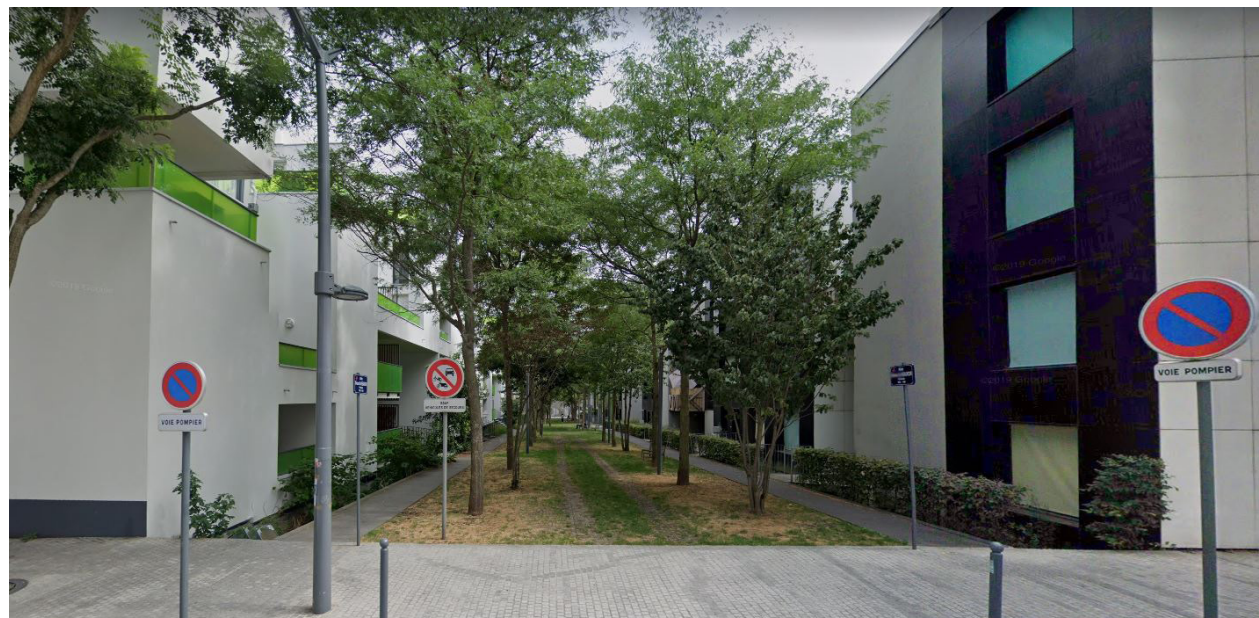
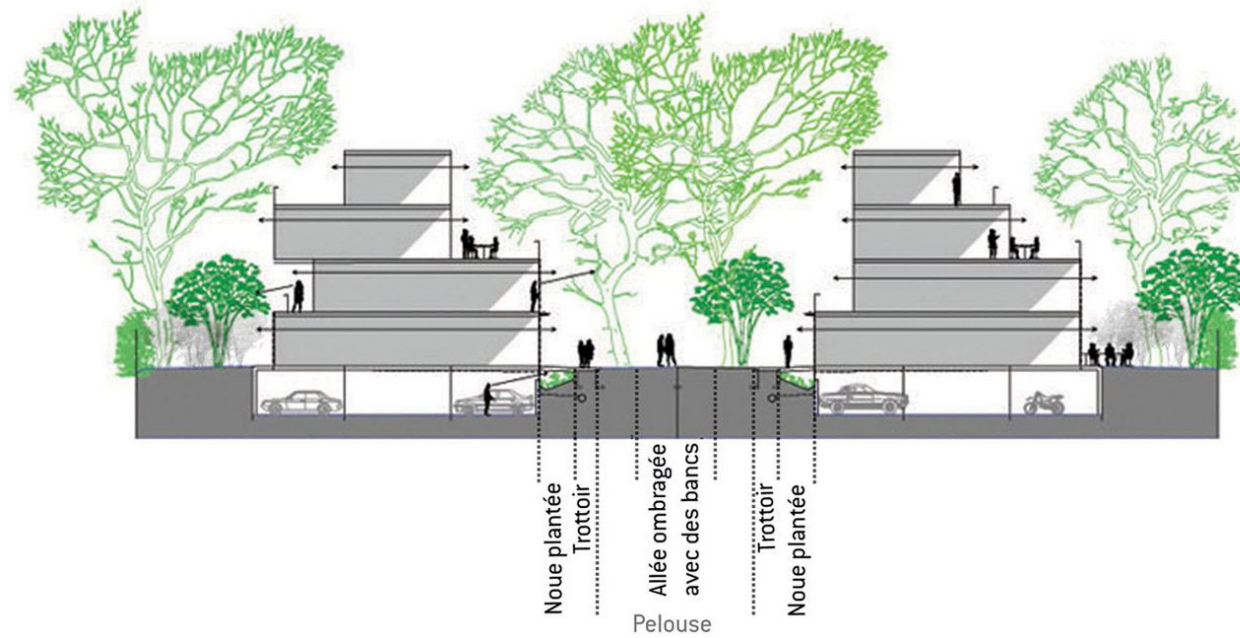

Plankaart (inzoom)

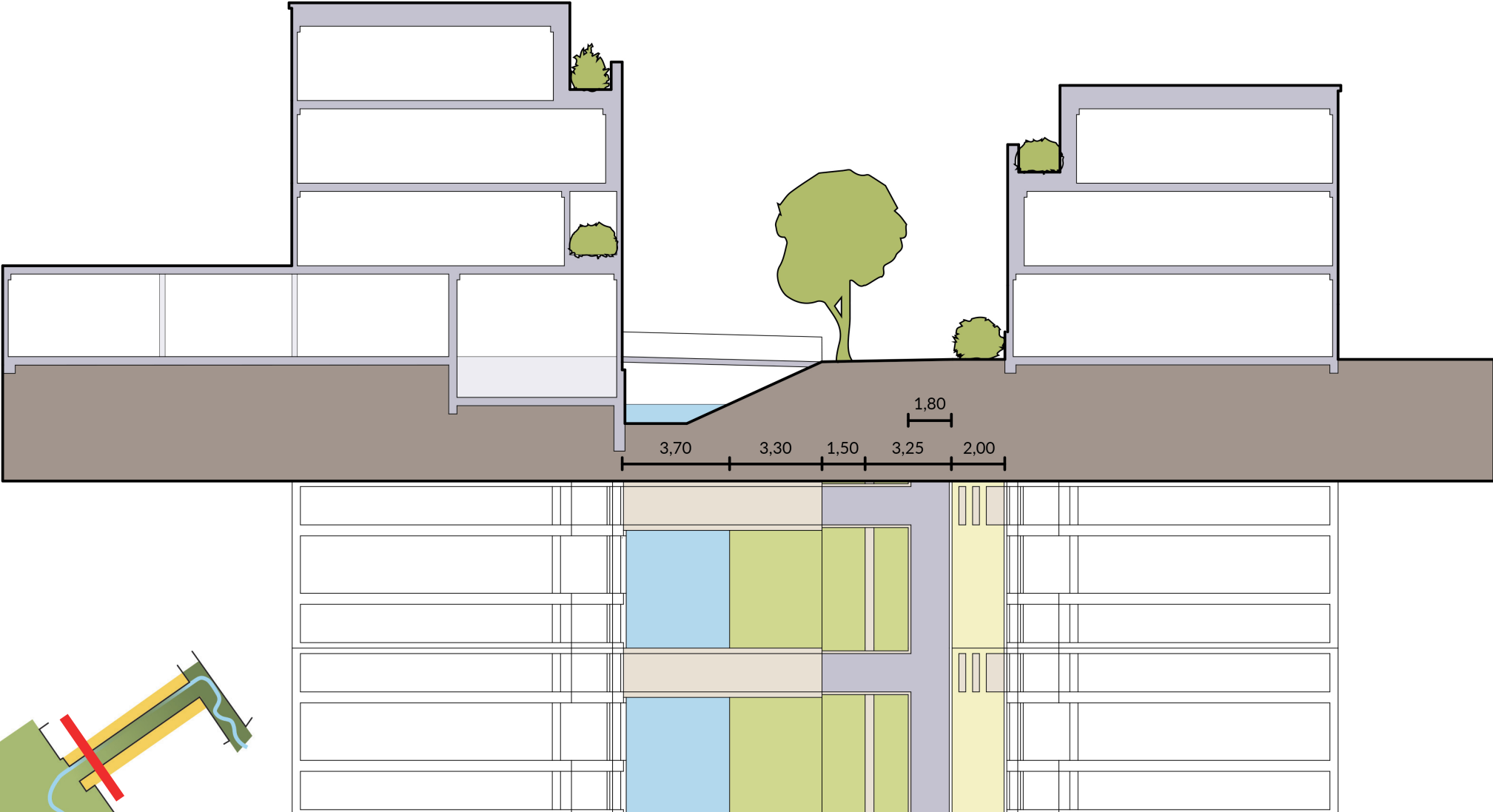

Referentieproject: Bois Habité, Lille - Agence TER

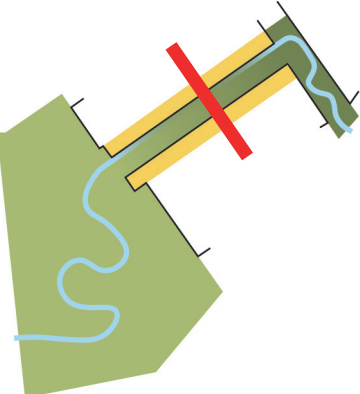
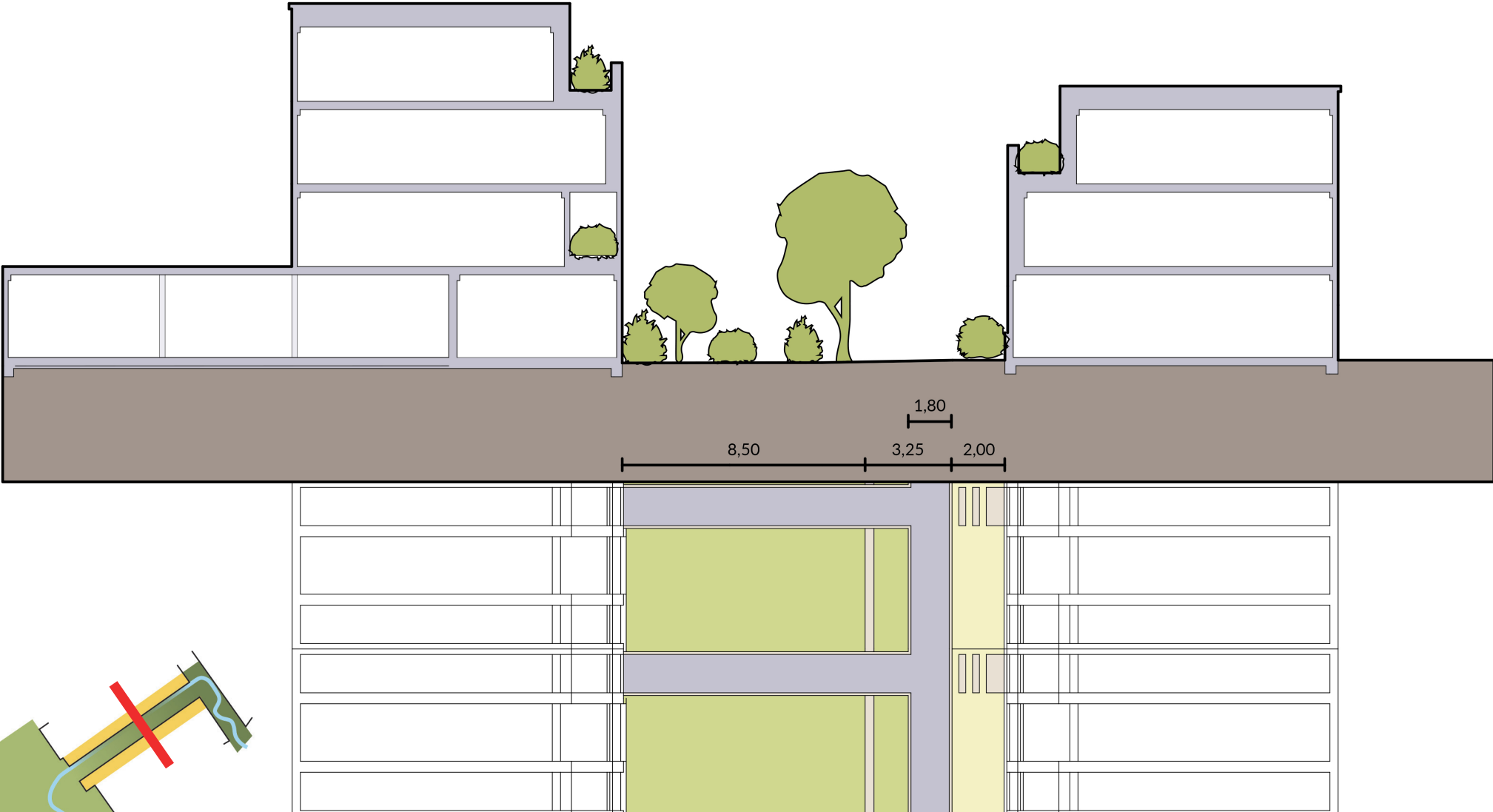
Doorsnede met kreek

Straatprofiel met aan de zuidzijde eengezinswoningen met achtertuinen en aan de noordzijde beneden-bovenwoningen waarvan de benedenwoning een atelierwoning is.

Doorsnede zonder kreek

Soorten die leven in een getijdenrivierbiotoop

aal

aalscholver

archusvlinder

bittere wilg

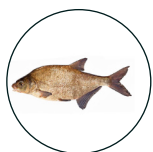
blaaswier

blauwe mossel

blauwe regen

brasem

dikkopje

druif

esdoorn

flint

gewone
valeriaan

gewone vlier

gierzwaluw

grijze wilg

guldenroede

huismus

ijsvogel

japanse oester

kleine zwaan

klimop

mattenbies

meidoorn

merel

mesheften

muurfijnstraal

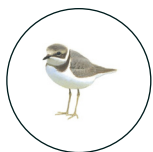
ooievaar

paapje

pinksterbloem

plevier

purperreiger

riet

rietorchis

rode bes

roerdomp

rosse vleermuis

schol

slijkgras

smalle
ijzervaren

solitaire bij

stekelbaars

stern

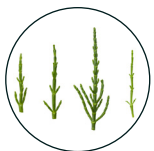
waterhoen

wilde eend

wingerd

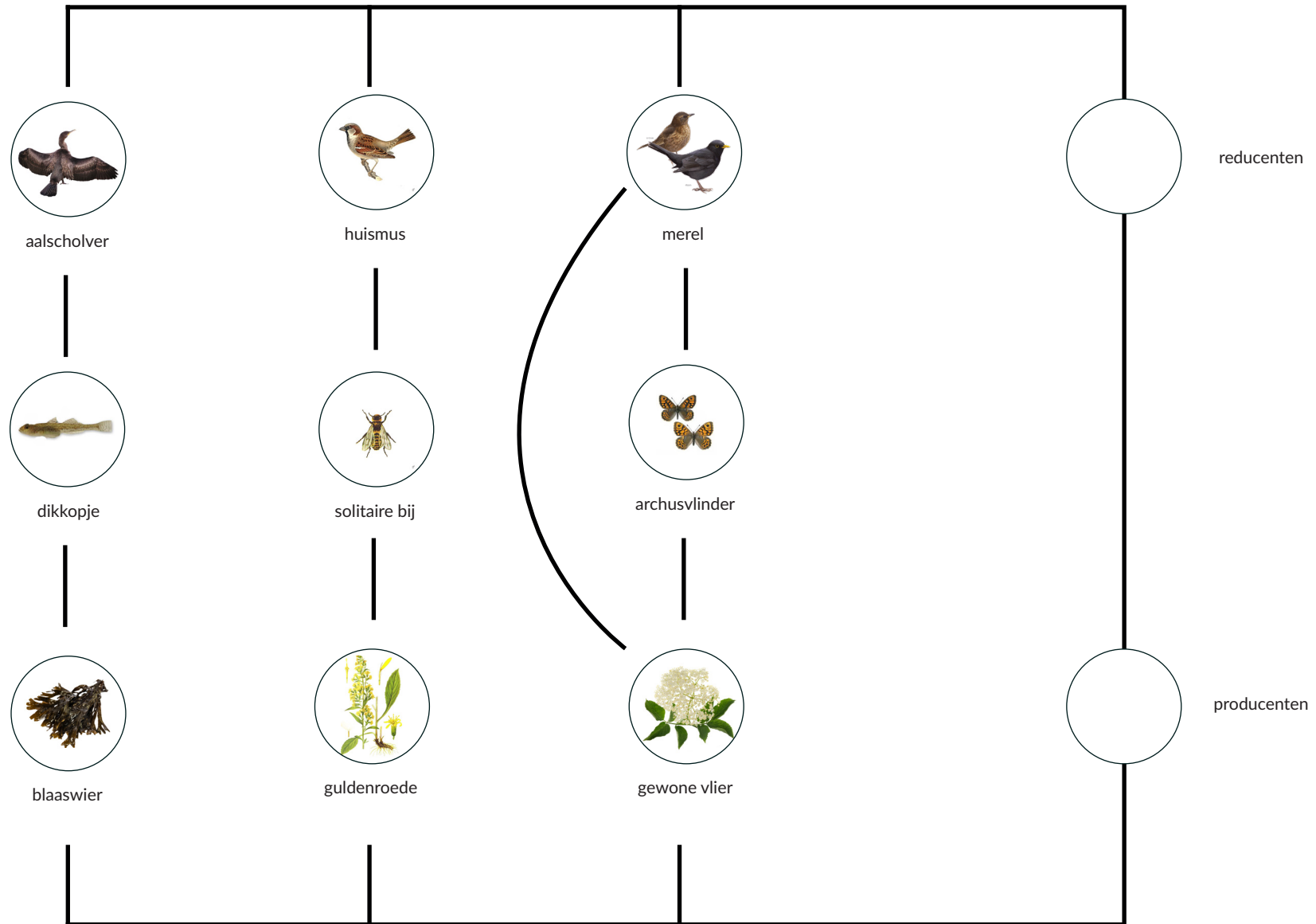
zeekraal

zilvermeeuw

Voorbeeld: voedselketen

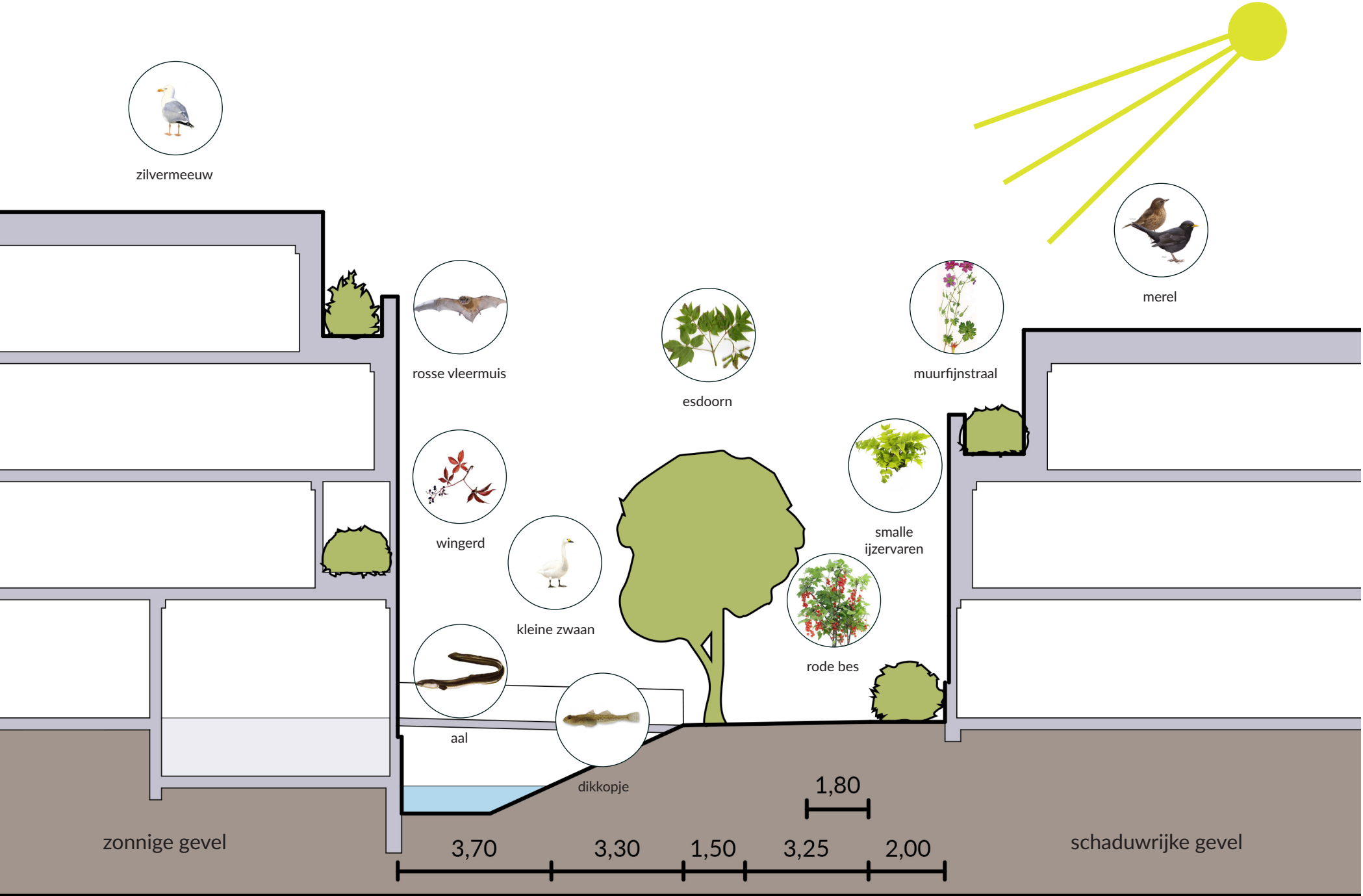

Plan van Eisen: bewoners van het getijdenpark

- Dieren:** Huisvesting voor dieren die horen bij de biotoop van een getijdenpark zoals:
De Zilvermeeuw: nestgelegenheid op rotswand of in duinpan
Rosse vleermuis: spleten in gebouwen, vleermuizenkast aan de gevel
Kleine stadsvogels: nestkasten
Vissen: ondiep water met beplanting, plaatsen om te paren, mix van zout en zoet water.
Solitaire Bij en Archusvlinder: verblijf in kleine spleet of opening, insectenhotel
- Beplanting:** Beplanting die in de voedselketen voorkomt van bovenstaande dieren. o.a. planten met bessen, zaden, maar ook bloeiende planten voor insecten. De beplanting moet een zekere hardheid hebben, inheems zijn, en een mix van zoet en zout water aan kunnen, of (half) in het water kunnen groeien, op een dak, in schaduw en zon, of tegen een muur op.
- Mensen:** Woonstraat met verschillende woningen: eengezinswoningen, atelierwoningen, appartementen. Ruimte voor het parkeren van auto's, in het straatprofiel ruimte voor voertuigen van hulpverleners en verhuishwagen. Mogelijkheid voor de beleving van natuur.
- Terrein:** Krekenlandschap, oeverbos. Straatprofiel met water. Opklimbare gevels voor planten. Mogelijkheid voor verbinding met de rivier, ruimte voor bomen en onbegroeide ruimte voor de begaanbaarheid door de mens.

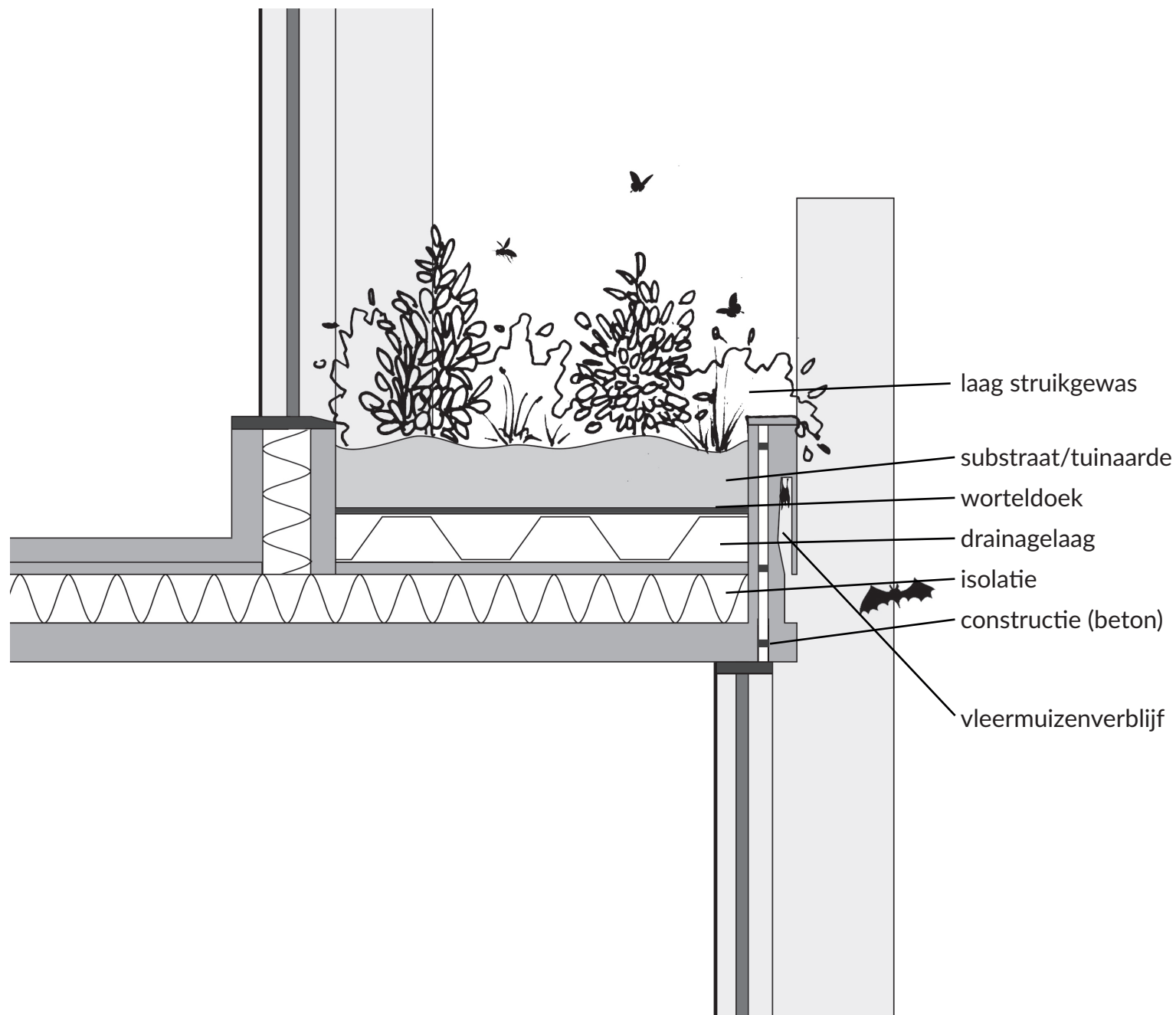

Voorbeeld: wat leeft waar?

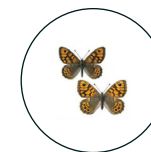

Detail: gevel met plantenbak

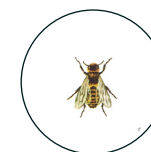
merel

archusvlinder

rosse vleermuis

solitaire bij

Detail: dak (duintop)

zilvermeeuw

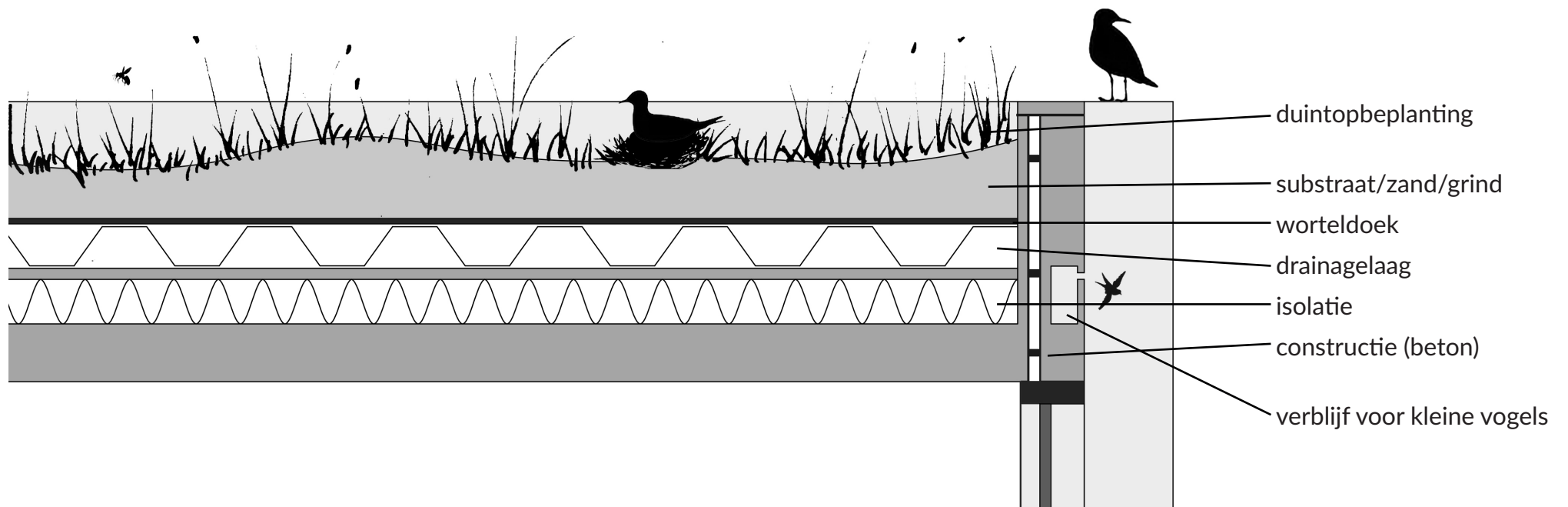
huismus

ooievaar

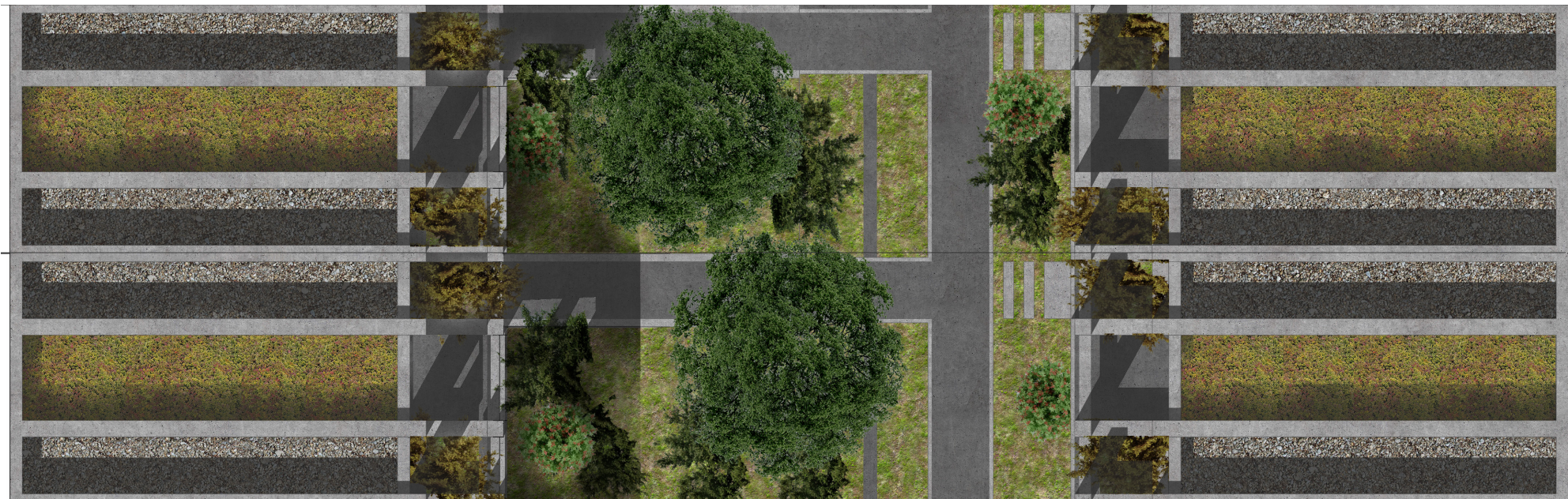

solitaire bij

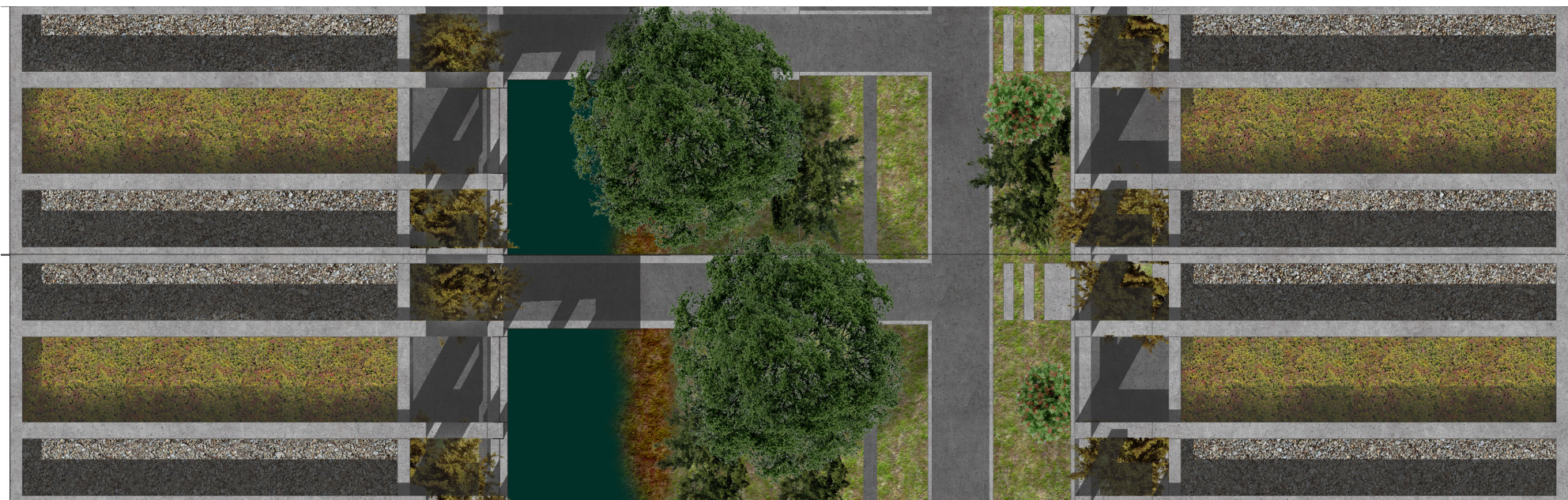

Bovenaanzicht

midden

westzijde

Gevel

westzijde

midden

waterlijn kreek

geleidelijke helling

Gevel: seizoensbeleving

Wingerd in de herfst in Rotterdam
(oude westen)

zomer

herfst

Gevel: de natuur als adres

Solitaire bijen- en insectenverblijf

Verblijf voor vleermuizen en kleine vogels (boven)

